

«JEG MENTE DET IKKE SÅNN» - SPRÅK HUMOR OG REFLEKSJON

Snakk og skriv sammen hjemme

TID: Cirka 20 minutter

INNLEDNING

enne hjemmeoppgaven er en del av arbeidet i Vokterakademiet, og tar for seg hvordan språk, humor og tone kan påvirke andre.

I mange situasjoner sier vi ting uten å tenke oss om. Det kan være ment som humor eller som en måte å passe inn på. Likevel kan det vi sier oppleves annerledes for den som mottar det.

Oppgaven tar utgangspunkt i situasjoner som kan oppstå i digitale spill og sosiale sammenhenger.

HENSIKT MED OPPGAVEN

Hensikten er å skape refleksjon rundt hvordan ord kan treffe deg, hva man kan gjøre i etterkant, og blir mer bevisst på hvordan egne ord og handlinger kan påvirke andre.

Gjennom samtale med foresatte skal du få utforske hvordan intensjon og opplevelse kan være forskjellig, og hvordan du kan ta ansvar dersom noen blir såret.

LÆRINGSMÅL

- reflektere over hvordan språk og humor kan oppleves ulikt
- utvikle forståelse for sammenhengen mellom intensjon og konsekvens
- utforske hvordan du kan håndtere situasjoner der noen blir såret
- øve på å uttrykke egne tanker og erfaringer

VIKTIG FOR FORESATTE

Denne oppgaven handler om refleksjon, ikke fasit.

Som foresatt er din rolle å:

- lytte til barnets tanker og opplevelser
- stille åpne spørsmål
- bidra med egne perspektiver på en undrende måte
- skape en trygg samtale hvor barnet kan være ærlig

Det viktigste er ikke å komme frem til ett riktig svar, men å utforske situasjonen sammen.

SLIK GJØR DERE

Les én og én historie sammen. Etter hver historie snakker dere sammen ved hjelp av spørsmålene.

Det er rom for ulike meninger og tolkninger. Skriv ned svarene deres, og send dem digitalt til læreren eller lever dem på ark.

Historie 1: «Det var jo bare tull»

Sama spiller et spill på nett. Hun har kamera på mens de spiller og snakker sammen.

De andre spillerne begynner å kommentere utseendet hennes.

En av dem sier: «Haha, du har jo kort hår og ser ut som en gutt.»

Den andre sier: «Tror du kort hår gir deg mer skills og kan matche oss gutta, eller?»

Noen ler, og de som sa det, ler også. De tenker kanskje at det bare er en spøk. Sama sier ikke så mye etterpå og skurrer av kameraet sitt.

Senere på kvelden begynner en av guttene å tenke på det som ble sagt. Han lurte på om Sama kan ha blitt lei seg, men tenker samtidig at det bare var ment som tull.

Snakk og skriv sammen:

1. Hvorfor tror dere guttene sa det de sa?
2. Hvorfor kan det føles viktig for noen å passe inn i en gruppe?
3. Hvordan tror dere Sama opplevde det som ble sagt?
4. Hvorfor reagerer noen mennesker på personer som ser annerledes ut eller skiller seg ut?
5. Hva kunne du gjort hvis du var til stede i situasjonen?

Videre refleksjon (frivillig)

Utvid samtalen med spørsmålet:

6. Hvorfra kommer tankene våre om hvordan gutter og jenter «skal» se ut?

Historie 2: «Haha, du ser ut som en jente»

Emil (10) har brukt lang tid på å lage en avatar i Roblox akkurat slik han vil ha den. Han har valgt rosa klær, kule solbriller og en glitrende hatt, og er fornøyd med resultatet.

Når han logger på for å vise avataren til vennene sine, begynner noen av de andre guttene å le. En sier: «Haha, du ser ut som en jente!», mens en annen sier: «Skal vi kalle deg prinsesse nå eller?»

Flere ler, og Emil blir usikker. Han sier ikke så mye, men kjenner at han ikke lenger har lyst til å spille.

Senere snakker han med en venn som støtter ham og sier at det er kult å tørre å være seg selv.

Snakk og skriv sammen:

1. Hvordan tror dere Emil følte seg?
2. Hva gjorde vennen hans som var positivt?
3. Hvorfor tror dere noen reagerte på hvordan avataren så ut?
4. Hvorfor kan det være vanskelig å tørre å være annerledes enn andre?
5. Hva er fint med å tørre å være seg selv?
6. Hva kunne du gjort hvis du var til stede i situasjonen?

Historie 3: «Den nye spilleren»

Klassen skal ha aktivitetsdag ute. Mika bruker rullestol.

Noen elever begynner å planlegge aktiviteter i en chatte-gruppe. De kommer med flere forslag, men ingen av dem er tilpasset rullestol.

En elev skriver: La oss gjøre hinderløypa. Vi får jo aldri gjort noe gøy, vi må alltid ta hensyn til Mika og den dumme stolen.

En annen elev skriver: «Mika er ubrukkelig, men stolen kan vi jo bruke! Lol»

En tredje skriver: «Hun kan jo være tidtaker...»

Du ser meldingene.

Diskuter utfallet av hvert svaralternativ og bli enige om et valg:

- A. Du syns noe føles feil, men sier ingenting.
- B. Du foreslår at gruppa finner aktiviteter alle kan delta i, eller at hinderløypa tilpasses.
- C. Du sender privat melding til en venn og sier at dette føles litt urettferdig.

Snakk og skriv sammen:

1. Hvordan tror du Mika føler seg hvis de andre planlegger uten å tenke hvordan hun kan være med?
2. Hva kan vi gjøre for at alle får være med?
3. Hvilke(t) valg synes du bygger et sterkere fellesskap? Begrunn.

VOKTERPERSPEKTIVET

I Vokteakademiet beskriver vi en «Vokter» som en person som er bevisst på hvordan handlinger påvirker andre. En Vokter prøver ikke bare å vurdere hva som var ment, men også hvordan det faktisk ble opplevd. Dette innebærer å kunne stoppe opp, tenke seg om og eventuelt ta ansvar i etterkant.

En Vokter:

- prøver å være inkluderende.
- spør ikke bare: "Er alle her?"
- spør også: "Får alle vært med?"

Noen ganger sier vi ting vi ikke mener som sårer andre, men at vi alltid kan velge hvordan vi følger det opp i etterkant.

AVSLUTNING

Avslutt samtalen med å oppsummere hva dere har snakket om.